

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.IV.30.307/2012/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Balogh Tamás Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: Dr. Balogh Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Varga Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: ifj. dr. Varga Zsigmond ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe; Cg.:; adószám:) alperes ellen elszámolás és kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Debreceni Törvényszék 2012. március 26. napján meghozott 5.G.40.041/2010/70. számú ítélete ellen, a felperes részéről 75. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - a 2012. december 12. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500 000 (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 70. sorszámon meghozott ítéletével a felperes - részítélettel még el nem bírált - keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 2 000 000 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - tényállás szerint a peres felek 2008. február 19-én és 2008. május 5-én „Nagy olajtartalmú napraforgómag fedezetű technológiai integrációs forgóeszköz finanszírozási szerződés” elnevezésű szerződéseket kötöttek egymással, amelyekben a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződésekben meghatározott területen és mennyiségben 2008. évben napraforgómagot termel, az alperes pedig a felperes ezen tevékenységének finanszírozását vállalta a szerződésekben meghatározott keretösszegek erejéig.

A finanszírozási szerződések 5. pontja szerint a forgóeszköz finanszírozás lejáratát a napraforgómag átadását követő elszámolás szerinti fizetési határidő, de legkésőbb 2008. november 12. napja volt. A finanszírozási szerződések alapján az alperes részéről megelőlegezett összegek visszafizetésének biztosítékaként a felperes 2008. február 19-én 11 304 000 Ft, 2008. május 5-én pedig 432 000 Ft összegű saját váltókat állított ki, amelyek esedékessége 2008. november 28. napja volt.

A finanszírozási szerződések megkötésével azonos időpontokban a peres felek önálló okiratokba foglalt adásvételi szerződéseket is kötöttek egymással, amelyekben megállapodtak, hogy a felperes által a megjelölt területeken 2008. évben megtermelt teljes napraforgómag mennyiséget az alperes felvásárolja a szerződésekben részletesen meghatározott feltételek szerint.

Az adásvételi szerződések tartalmazták továbbá, hogy a felperes a teljes árumennyiséget 2008. szeptember 1-je és 2008. november 14-e között köteles az alperes részére átadni.

2008. március 18-án a peres felek egy „Termékértékesítési szerződés 2008. évi termésű napraforgómagra” elnevezésű szerződést is kötöttek egymással, amelyben a felperes 7 hektár területen, összesen 14 tonna napraforgómag megtermelését, az alperes pedig annak átvételét vállalta 60 000 Ft/tonna+áfa egységáron.

E szerződés alapján az alperes 900 000 Ft előleget fizetett a felperesnek, aki a visszafizetés biztosítékaként 1 080 000 Ft összegű, saját váltót állított ki, amelynek esedékessége ugyancsak 2008. november 28-a volt.

Az alperes a felperes által kiállított saját váltókat azok esedékessé válásakor (2008. november 28-án) beszedés végett benyújtotta a felperes bankszámláit vezető, a váltókon feltüntetett pénzintézetekhez, amelyek a váltókra mindösszesen „325 200 Ft” részteljesítést eszközöltek, ezt meghaladóan pedig a teljesítést - fedezet hiányában - megtagadták.

Az alperes a váltók alapján a felperestől beszédett, összesen „325 200 Ft-ot 2009. október 15-én” visszautalta a felperesnek.

A felperes a fizetési meghagyással indult perben előterjesztett, az eljárás során többször módosított keresetében 312 218 116 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Ezen összegen belül 30 988 776 Ft-ot arra hivatkozással követelt az alperestől, hogy az alperes megszegte a vele kötött szerződéseket, az általa megtermelt termény egy részét ugyanis nem vette át, az átvett árumennyiség vételárát pedig a szerződésekben foglaltaktól eltérően határozta meg.

További 231 219 350 Ft vagyoni és 50 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte az alperest kötelezni arra hivatkozással, hogy az általa kiállított saját váltókat az alperes jogosulatlanul nyújtotta be a számláit vezető pénzintézetekhez, amelynek következtében a korábban felvett hiteleit nem tudta visszafizetni, a bankok a hitelszerződéseit felbontották, őt úgynevezett KHR listára tették, ellene végrehajtási eljárást indítottak. Mindezek következtében pedig őt, a módosított keresetében megjelölt összegű vagyoni kár érte.

Az 50 000 000 Ft értékű nem vagyoni kártérítés iránti igényét a felperes arra alapította, hogy az elhúzó bírósági tortúra mind anyagiakban, mind lelkiekben erősen megviselte, a munkáját csak részben, illetve jelentős többletterhek mellett tudja végezni.

Az alperes a felperes valamennyi jogcímen előterjesztett keresetének az elutasítását kérte. Állította, hogy a felperessel kötött szerződéseket nem szegte meg, a váltók benyújtása során pedig az 1/1965. (I.4.) IM rendelet 38. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint jogszerűen járt el, amelyre tekintettel a felperes vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igénye egyaránt alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetének a 30 988 766 Ft és járulékai megfizetésére irányuló részét a Pp. 213. §-ának (2) bekezdése alapján részítélettel bírálta el és a 2011. szeptember 23-án, 53. sorszámon meghozott részítéletében az alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1 287 558 Ft-ot és annak a részítéletben meghatározott mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetének a részítélettel elbírált részét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a 2012. március 26-án meghozott, 70. sorszámú ítéletével a felperesnek a korábbi részítélettel még el nem bírált keresetéről döntött és azt alaptalannak találta.

A döntését pedig azzal indokolta, hogy a felperes a váltók jogosulatlan benyújtására alapított kártérítési igénye vonatkozásában a bíróság többszöri, a bizonyítási teherre, a bizonyításra szoruló tényekre, valamint a bizonyítatlanság jogkövetkezményeire történt figyelmeztetés, illetve felhívás ellenére sem jelölte meg a keresete alapjául szolgáló tényeket, semmilyen bizonyítékot nem csatolt és bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, amelynek következtében a váltókkal kapcsolatos kártérítési igénye tekintetében a bíróság tényállást sem tudott megállapítani.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában részletesen ismertette azokat a határozatait, amelyekben a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatta a felperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről és az általa bizonyítandó konkrét tényekről, továbbá a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről.

A felperes azonban a bíróság többszöri felhívása ellenére sem terjesztett elő semmilyen értékelhető bizonyítékot annak igazolására, hogy a váltók benyújtása következtében őt a módosított keresetében megjelölt összegű kár érte. Ezért az elsőfokú bíróság a felperesnek a váltók jogosulatlan benyújtására alapított, részítélettel még el nem bírált kártérítési iránti keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és az alperesnek a módosított keresete szerinti marasztalását kérte.

A felperes a fellebbezésében is fenntartotta azt, az elsőfokú eljárásban már többször megismételt eljárásjogi kifogását, amely szerint „az alperesi jogi képviselő az ellentmondás benyújtásakor nem minősült képviselőnek”, figyelemmel arra, hogy az iratokhoz csatolt ügyvédi meghatalmazás későbbi időpontban készült, mint az ellentmondás.

Fenntartotta azt az állítását is, hogy az alperes szerződésszegése miatt vált hitelképtelenné, a hitelképesség hiánya miatt pedig a vállalkozása súlyos veszteségeket volt kénytelen elviselni.

Állította, hogy a váltók jogosulatlan benyújtására alapított kártérítési igényét az elsőfokú eljárásban részletesen megindokolta, a kár mértékét pedig okiratokkal igazolta.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai szerinti helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Az ítélet tábla az előtte Gf.IV.30.961/2011. számon folyamatban volt peres eljárás adatai, valamint a felperes részéről a jelen eljárásban 3. sorszámon benyújtott előkészítő irat 7. számú mellékletében, továbbá a 40. sorszámú előkészítő iratban foglaltak alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállását az alábbiak szerint egészíti ki, illetve pontosítja:

Az elsőfokú bíróság 59. sorszámú részítése ellen a felperes részéről előterjesztett fellebbezést a Debreceni Ítélet tábla alaptalannak találta és a 2012. május 16-án meghozott Gf.IV.30.961/2011/9. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A felperes részéről kiállított saját váltók alapján a felperes bankszámláit vezető pénzügyintézetek összesen 241 328 Ft részteljesítést eszközöltek, amely összeget az alperes 2009. január 19-én fizetett vissza a felperesnek.

Az ítélet tábla megállapítása szerint a felperes fellebbezése az így kiegészített és pontosított tényállás alapján is alaptalan.

A felperes a fellebbezésében - ismételten - vitatta a fizetési meghagyás elleni alperesi ellentmondás jogszerűségét, valamint az alperes jogi képviselőjének a képviseleti jogosultságát, amely felperesi hivatkozások megalapozatlanságával kapcsolatos álláspontját az ítélet tábla a Gf.IV.30.961/2011/9. számú részítéletében már részletesen kifejtette.

Erre is tekintettel a jelen határozatában az ítélet tábla csupán utal a részítéletében kifejtettekre, valamint arra, hogy az alperes jogi képviselője részéről az ellentmondáshoz mellékelt meghatalmazás hiányossága a perré alakult eljárás során jogszerűen pótolható volt, illetve arra, hogy az alperes törvényes képviselőjének a per során tett, a jogi képviselő korábbi eljárását jóváhagyó nyilatkozata következtében az ellentmondáshoz mellékelt meghatalmazás hiányosságai súlytalanná váltak.

A felperes a részítélettel még el nem bírált kereseti kérelmében a saját váltók jogosulatlan benyújtása következtében őt ért vagyoni és nem vagyoni károk megtérítésére kérte az alperest kötelezni.

Ahhoz, hogy a felperesnek ezeket a kártérítési igényeit a bíróság alaposnak fogadja el a felperesnek azt kellett (volna) bizonyítania, hogy az alperes a váltók benyújtásával jogellenes magatartást tanúsított, amellyel okozati összefüggésben őt a módosított keresetében megjelölt összegű vagyoni és nem vagyoni kár érte.

Az elsőfokú bíróság a 43., 53-II., 64. és 65. sorszámú végzéseiben a Pp. 3.

§-ának (3) bekezdésében, a 164. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) Polgári Kollégiumának „A polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről” szóló 1/2009. (VI.24.) PK véleményében foglaltaknak megfelelően tájékoztatta a felperest az őt terhelő bizonyítási teherről és a bizonyításra szoruló releváns tényekről, továbbá a bizonyítás sikertelenségének következményeiről.

A felperes azonban a bíróságtól kapott - a jogszabályban előírtaknak mindenben megfelelő - tájékoztatás ellenére sem jelölte meg a tényállás megállapításához szükséges konkrét tényeket és nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, illetőleg nem terjesztett elő olyan bizonyítási indítványt, amely alkalmas lett volna a kártérítési igénye megalapozottságának igazolására.

Alapítvánnyal állította a felperes a fellebbezésében, hogy a váltók jogosulatlan benyújtására alapított kártérítési igénye jogalapját és összegét is bizonyította az elsőfokú eljárásban.

A felperes ugyanis - felhívás ellenére - nem csatolta az iratokhoz az általa hivatkozott hitelszerződéseket, valamint az azok felmondásával összefüggésben keletkezett okiratokat, amelyek hiányában már az általa hivatkozott hitelviszonyok fennállását sem lehetett megalapozottan megállapítani és értelemszerűen azt sem, hogy azok az alperes jogellenesnek állított magatartása miatt kerültek felmondásra. (A felperes képviselője a 2011. december 7-i tárgyaláson csupán felmutatta a hitelintézetek azonnali hatályú kölcsönszerződést felmondó nyilatkozatait, azonban - vállalása ellenére - azokat nem csatolta.)

A felperes részéről a 47. sorszámú beadványa mellékleteként csatolt az a pénzügyi igazolás, amely szerint a terület alapú támogatás előfinanszírozását 2009-től 2011. évig a felperes azért nem tudta igénybe venni, mert nem volt hitelképes, nyilvánvalóan nem lehetett alkalmas az alperes kártérítési felelősségének a megállapítására.

Egyéb, a kártérítési felelősség jogalapjának, illetve összecszerűségének igazolására alkalmas bizonyítékot pedig a felperes az eljárás során nem szolgáltatott.

Önmagában az a tény pedig, hogy az alperes a váltók alapján a hozzá befolyt összeget a felperesnek visszafizette - egyéb adat hiányában - az alperes magatartásának jogellenességét nem bizonyította.

Alapítvánnyal hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy „a tárgyalási jegyzőkönyvek több esetben jelentős hiányossággal készültek, illetve lényeges tények valótlanul kerültek rögzítésre”, ezért a meghozott ítélet sem lehet megalapozott.

A felperes az elsőfokú eljárás során a 30. és az 53. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvek kijavítása iránt terjesztett elő kérelmeket, amelyeket az elsőfokú bíróság a 44. és 61. sorszámú végzéseiben elutasított. Az elutasítást tartalmazó döntéseit az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, amely indokokkal a másodfokú bíróság is mindenben egyetértett.

A 30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmét ugyanis a felperes valóban a Pp. 118. §-ának (3) bekezdésében meghatározott határidőn túl, tehát elkészen terjesztette elő, az 53. sorszámú jegyzőkönyv pedig egyrészt tartalmazta a felperes által hiányolt megállapításokat (a tárgyaláson ismertetett iratok megjelölését), másrészt olyan

adatokra vonatkozott (a beadványok bírósághoz érkezésének időpontja, sorszáma), amelyek a tárgyalási jegyzőkönyvnek valóban nem szükségszerű tartalmi elemei.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra - helybenhagyta.

A felperesnek az elsőfokú bíróság részítése ellen benyújtott fellebbezését elbíráló határozatában az ítéletábra - a Legfelsőbb Bíróság 4/2009. (XII.14.) PK véleményében foglaltakra hivatkozással - a feleknek a részítelest elleni fellebbezéssel összefüggésben felmerült másodfokú perkölségeiről nem rendelkezett.

Ezért a jelen határozat meghozatala során a másodfokú bíróságnak a feleknek mind a jelen eljárással, mind pedig a részítelest elleni fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült másodfokú költségeit (ügyvédi munkadíj, lerótt fellebbezési eljárási illetékek) figyelembe kellett vennie. Az így felmerült költségek viselését pedig - figyelemmel arra, hogy a felperesnek a részítelest elleni és a jelen eljárásban előterjesztett fellebbezései is eredménytelennek bizonyultak - az ítéletábra akként határozott, hogy a felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a lerótt fellebbezési eljárási illetékekből és a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából eredő saját másodfokú perkölségét maga köteles viselni, továbbá köteles megtéríteni az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perkölségét, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1), (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével állapította meg.

D e b r e c e n, 2012. december 12.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -